

תורתך שאלתי

אחת, שאלתי
למהדתי בענייני ובהנחיית

עיון בפרשת השבוע דרך שאלות ותשובות

בעלון זה מגוון שאלות ועליהן מקבץ תשובות מתוך הספר 'תורתך שאלתי', מבית אחת שאלתי

גיליון פרשת בא תשפ"ג

וְלִמְעַן תִּסְפָּר בְּאֲזְנֵי בְנֵךְ וּבִן בְּנֵךְ אֶת אֲשֶׁר הִתְעַלְלָתִי בְּמִצְרַיִם (י, ב)

מדוע הוכו במכת חושך?

כלי יקר: הקב"ה הושיבם במחשכים, הואיל וגרמו לבני ישראל להצפין את בניהם בחושך, כשם שהצפינו את משה.

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶהֱרֹן בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר (יב, א)

מדוע התורה הדגישה שהיה זה במצרים?

רמב"ן: היתה זו המצוה הראשונה שציווה הקב"ה את בני ישראל המיילים 'בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם' מלמדות שרק מצוה זו הצטוו במצרים, כל השאר נאמרו בהר סיני.

וְאַתֶּם לֹא תִצְאוּ אִישׁ מִפֶּתַח בֵּיתוֹ... (יב, כב)

מדוע לא לצאת מפתח הבית עד הבוקר?

מדרש שכל טוב: "מגיד משנתנה רשות למלאך לחבל אינו מבחין בין צדיק לרשע".

אברבנאל: כדי שלא ירד לבבם כשיראו את הבכורות המתים במגפה. וכדי שלא יתפזרו, שיהיו ערוכים ליציאה, שייצאו ביחד.

וְה' הִפָּה כָּל בְּכוֹר... וְכָל בְּכוֹר בְּהֵמָה (יב, כט)

מדוע גם בכורי הבהמות לקו?

מדרש אגדה: "ולמה בכור בהמה? שהיו להם אלוה, שנאמר 'הן נִצְבַח אֶת תּוֹעֵבַת מִצְרַיִם לְעֵינֵיהֶם וְלֹא יִסְקְלוּנוּ'".

פסיקתא זוטרתא: "מה חטאת הבהמה? לפי שהיו המצריים משתעבדין לבהמה, שלא יהיו אומרים קשה יראתנו שעמדה לעצמה".

לקבלת הגיליון נא לשלוח את המילה 'מעוניין'

במייל office@shaalti.co.il; בוואטסאפ 052-9453811

למי אמר הקב"ה את הדברים?

פסיקתא זוטרתא: "פסוק זה למשה אמרו, למען תספר בתורה להודיע לדורות".

אבן עזרא: הדברים מכוונים לכלל ישראל, אולם נכתבו בלשון יחיד, משום שנאמרו למשה, שהוא כנגד כל ישראל.

וַיִּגְרַשׁ אֶתְּכֶם מֵאֶת פְּנֵי פְרֵעָה (י, יא)

מדוע המתינו עד שגירש אותם?

חזקוני: בניגוד לפעמים האחרות בהן באו משה ואהרן אל פרעה מרצונם, בפעם זו נקראו לשוב לארמון, כפי שכתוב 'וַיּוֹשֶׁב...!', ולא רצו לצאת ממנו, ללא רשותו והסכמתו.

נִטָּה יָדָךְ עַל אֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶרְבָּה (י, יב)

מדוע הוכו במכת ארבה?

מדרש רבה (יג, ו): "ארבה למה הביא עליהן? מפני ששמו את ישראל זורעי חטים ושעורים, לפיכך הביא עליהן ארבה ואכלו כל מה שזרעו להם ישראל".

וַיִּמְהַר פְּרֵעָה לְקַרְא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן

וַיֹּאמֶר חֲטָאתִי לָהּ אֶלְהֵיכֶם וְלָכֶם (י, טז)

מדוע רק במכת ארבה מיהר פרעה לקרוא למשה?

מהרי"ל דיסקין: פרעה חשב שמכה זו תתעכב 7 ימים כקודמותיה, והעריך שבזמן זה יספיק להציל את התבואה מהארבה. משראה שהמכה החלה, והארבה כילה את כל היבול, קרא במהירות למשה ולאהרן וביקש שיעתירו לה, שיסירו את הארבה.

וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ כְדַבַּר מֹשֶׁה וַיִּשְׁאַלוּ

מִמְצָרִים כְּלִי כֶסֶף וְכִלְי זָהָב וּשְׂמַלְת (יב, לה)

מדוע נכתב שעשו כדבר משה, הרי בהמשך הפסוק כתוב במפורש 'וַיִּשְׁאַלוּ מִמְצָרִים...?'

אור החיים: ללמדנו שלאחר שמשה ציווה אותם, בני ישראל עשו זאת, על אף שנראה היה שהמעשה אינו הגון, "לגנוב" דעת גוי ו"לגזול" את ממונם.

וְגַם עָרַב רַב עִלָּה אֶתֶם וְצֹאן וּבָקָר מְקַנָּה

כְּבָד מֵאֵד (יב, לה)

מהיכן היה המקנה הכבד?

הנצי"ב מוולוז'ין: כשהוכה מקנה המצרים במכת דבר, קנו בני ישראל צאן ובקר רב במחיר זול.

לִיל שְׂמֵרִים הוּא לָהּ... שְׂמֵרִים לְכָל בְּנֵי

יִשְׂרָאֵל לְדֹרֹתָם (יב, מב)

מדוע כפל המילה 'שְׂמֵרִים' בפסוק זה?

רבי חיים פלטיאל: ללמדנו שלילה זה שמור לעתיד לבא, שיהיו נגאלים.

קִדְּשׁ לִי כָּל בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל רֶחֶם (יג, ב)

מדוע התקדשו רק הבכורים מהאם?

רמב"ן: במכת בכורות מתו רק בכורים מפטר רחם, שהיו בכורים לאמם, ולא בכורים שהם רק לאב ולא לאם, משום שבכור לאם מפורסם יותר.

רבינו בחיי: בכור שהוא רק מהאב יש בו ספק, מה שאין כן בכור מהאם, אין לגביו כל ספק.

וְהִגַּדְתָּ לְבְנֶיךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר (יג, ח)

מדוע כפל הלשון 'וְהִגַּדְתָּ... לֵאמֹר'?

אור החיים: ניתן היה לחשוב שמי שאין לו בן יהיה פטור, ועל כך מלמדת התורה במילה 'לֵאמֹר' שגם מי שאין לו בן מחויב לספר לעצמו, בינו לבין עצמו.

וְכָל פֶּטֶר חֵמֶר תִּפְדֶּה בְּשֶׁה (יג, יג)

מדוע פודים דווקא את החמורים?

פסיקתא זוטרתי: "לפי שנמשלו המצריים לחמורים, שנאמר 'אֲשֶׁר בְּשֶׁר חֲמוֹרִים בְּשָׂרָם', וישראל נמשלו בשה".

לקבלת הגיליון נא לשלוח את המילה 'מעוניין'

במייל office@shaalti.co.il ; בוואטסאפ 052-9453811

פתאום כולם שו"תפים בשולחן השבת!

הופיע כרך חדש! שמות א'

'תורתך שאלתי' הסדרה שתעשיר ותרומם את שולחן השבת שלכם! לימוד פרשיות התורה בדרך שאלות ותשובות

מאת המחבר: **הרב חגי ולוסקי** מורה / מניח שיעור / מרצה כלי הנסיון שלך להכנת שיעורים, דרשות ומאמרים פריצת דרך בלימוד פרשיות התורה!

מה השאלה...

- במהלך קריאת התורה עולות לך שאלות שונות על הפרשה?
- שואף להעשיר את השיח התורני סביב שולחן השבת?
- מעוניין להכין שיעורים על פרשיות התורה בקלות וביעילות?

ספרי 'תורתך שאלתי' מכילים אלפי שאלות לפי סדר פסוקי התורה. על כל שאלה מובאות בקצרה, בתמציתיות ובבהירות מרבית התשובות והפירושים שנכתבו על ידי מפרשי התורה, החל ממדרשי חז"ל, ראשונים, אחרונים ועד גדולי ימינו.

- ✓ פריצת דרך בלימוד פרשת השבוע.
- ✓ מעשיר ומרומם את שולחן השבת.
- ✓ אינדקס יעיל ונוח למפרשי התורה.
- ✓ אפקטיבי להכנת שיעורים, דרשות ומאמרים.

היבנסו לאתר: shaalti.co.il
במייל: office@shaalti.co.il
בוואטסאפ: 052-9453811
בטלפון: 058-3213811

עוד סדרה מוכיחה מביית: **אחת, שאלתי** לסדרתו הנפלאה והנחמית

